

РЕШЕНИЕ

№ 30153

гр. София, 29.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в
публично заседание на 29.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **4973** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 73, ал. 4 от Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ).

Образувано е по жалба на Министерството на образованието и науката (МОН) срещу Решение № РД-02-14-1227/01.04.2026 г. на ръководителя на Управляващия орган (УО) на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014–2020 г. (ОПРР), с което на МОН е определена финансова корекция в размер на 10 % от допустимите разходи по Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-17/16.03.2023 г. за Обособена позиция № 4 с „Маридел 2012“ ЕООД, Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-21/04.05.2023 г. за Обособена позиция № 5 с ДЗЗД „Т. саниране“ и Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-19/03.04.2023 г. за Обособена позиция № 7 с ДЗЗД „Р. 2000“, 5 % от допустимите разходи по Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-20/03.04.2023 г. за Обособена позиция № 6 с „Медия Интер Груп“ ЕООД и 25 % от допустимите разходи по Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-18/23.03.2023 г. за Обособена позиция № 8 със „Строител“ ООД, за нередности за нарушение на чл. 2, ал. 2, чл. 59, ал. 2 и ал. 6 във вр. с чл. 61, ал. 1, т. 2 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) и чл. 6, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за задължително застраховане в проектирането и строителството, както и на чл. 112, ал. 2, т. 2 във вр. с чл. 107, т. 1 ЗОП, квалифицирани съответно по т. 11, б. „а“ за обособени позиции № 4, № 5, № 7 и № 8, по т. 11, б. „б“ за обособена позиция № 6 и по т. 14 за обособена позиция № 8 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските

фондове при споделено управление (Наредбата – загл. изм. – ДВ, бр. 59 от 12.07.2024 г.).

Жалбоподателят поддържа, че решението е незаконосъобразно поради неспазване на установената форма, допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона. Оспорва и двете приети от органа нарушения, правната им квалификация като нередности, финансовото им отражение и размера на определените финансови корекции.

По първото нарушение излага, че изискването за валидна застраховка „Професионална отговорност в строителството“ за строежи трета категория е съобразено с чл. 171, ал. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ) и с Наредбата за условията и реда за задължително застраховане в проектирането и строителството. При обединение изискването е отнесено само до членовете, които действително ще изпълняват строителство, поради което попада в изключението по чл. 59, ал. 6 ЗОП. Поддържа, че режимът на вписване в Централния професионален регистър на строителя по чл. 3, ал. 3 ЗКС е различен от нормативното задължение за застраховане и от възможността за последващо увеличаване на застрахователната сума по чл. 6, ал. 2 от наредбата.

По второто нарушение оспорва извода, че определеният за изпълнител по обособена позиция № 8 участник „Строител“ ООД не е доказал изискуемия опит в проектирането. Сочи, че в ЕЕДОП е посочен обектът „Жилищна сграда с ВиК отклонения, [улица], [населено място]“, трета категория, а преди сключването на договора са представени акт образец № 15 и удостоверение, издадено от дружеството в качеството му на един от възложителите на строежа. Според жалбоподателя чл. 64, ал. 1, т. 2 ЗОП не изброява изчерпателно допустимите документи, а чл. 64, ал. 2 ЗОП предоставя на възложителя преценка дали да приеме документ, изходящ от заинтересовано лице. Твърди, че при инженеринг проектантските дейности се изпълняват чрез правоспособен екип и че посочването на „Норд план“ ООД като проектант и лице, осъществявало авторски надзор, не изключва опита на „Строител“ ООД като изпълнител на инженеринга.

Жалбоподателят възразява и че обществената поръчка неправилно е индивидуализирана като открита с решение на министъра на здравеопазването, че в разпоредителната част са използвани различни понятия за основата на корекцията и липсва разбивка по договори, че първото нарушение е противоречиво квалифицирано по т. 11, б. „а“ и б. „б“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата, както и че липсват индивидуализирани мотиви за потенциалното финансово отражение и за пропорционалния метод. Поддържа, че възражението му в административното производство е обсъдено формално.

Прави искане за отмяна на решението и присъждане на разноски. В съдебното заседание се представлява от юрк. Й.

Ответникът – ръководителят на УО на ОПРР 2014–2020 г., чрез юрк. И., оспорва жалбата. Счита, че актът е издаден от компетентен орган, в предвидената форма и при спазване на административнопроизводствените правила.

По първото нарушение ответникът поддържа, че изискването всеки член на обединението, който ще изпълнява строителство, още при подаване на офертата да притежава застраховка за трета категория строежи, ограничава лица, които могат да изпълняват строителни работи съвместно с вписан в ЦПРС и надлежно застрахован член. Пзовава се на чл. 3, ал. 3 ЗКС и чл. 6, ал. 2 от Наредбата за задължителното застраховане и счита, че изискуемото покритие може да бъде осигурено след възникване на необходимостта от изпълнение на конкретния строеж.

По второто нарушение ответникът поддържа, че при подписването на договора по обособена позиция № 8 „Строител“ ООД не е представило годни доказателства за изпълнена сходна услуга по проектиране. Сочи, че автореференцията произхожда от самия участник, а акт образец № 15 и разрешението за ползване посочват „Норд план“ ООД като проектант и лице, осъществявало

авторски надзор. Поради това е била налице забраната по чл. 112, ал. 2, т. 2 ЗОП за сключване на договора. Поддържа, че са доказани всички елементи на нередност по чл. 2, т. 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и че процентните показатели са правилно приложени.

Прави искане жалбата да бъде отхвърлена и претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, III отделение, 17 състав, след като обсъди събраните по делото доказателства и доводите на страните и извърши проверка по чл. 168, ал. 1 АПК на всички основания по чл. 146 АПК, приема за установено от фактическа страна следното:

Между Министерството на регионалното развитие и благоустройството, в качеството му на Управляващ орган на ОПРР 2014–2020 г., и Министерството на образованието и науката е сключен административен договор № РД-02-37-310/21.12.2016 г., с регистрационен номер в ИСУН BG16RFOP001-3.002-0004, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за проект „Обновяване и модернизация на регионалната образователна инфраструктура чрез подобряване на материално-техническата база на 15 държавни професионални гимназии в системата на МОН в областите В. Т., Г., Л. и Р.“.

За изпълнение на проекта МОН е провело процедура по ЗОП с предмет „И. – проектиране, авторски надзор и изпълнение на СМР за модернизация на образователната инфраструктура на 36 професионални гимназии в системата на МОН, одобрени за финансиране по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014–2020, процедура BG16RFOP001-3.002 „Подкрепа за професионалните училища в Република България“. Процедурата е открита с Решение № F-277562/30.09.2022 г. на министъра на образованието и науката и е публикувана в Регистъра на обществените поръчки под № 00165-2022-0019.

В раздел III.1.2 от обявлението и т. 4.1.2, част III, раздел втори от документацията е поставен критерий за икономическо и финансово състояние, съгласно който участниците трябва да имат сключена валидна застраховка „Професионална отговорност в строителството“ за строежи трета категория по чл. 5, ал. 2, т. 3 от Наредбата за условията и реда за задължително застраховане в проектирането и строителството или еквивалентна застраховка за чуждестранните участници, с минимален праг на застрахователната сума, съответстващ на групата и категорията на строежа – предмет на поръчката. При участие на обединение, което не е юридическо лице, изискването е отнесено до всеки член на обединението, който ще изпълнява строителство.

В раздел III.1.3 от обявлението е поставен критерий за технически и професионални способности, съгласно който участниците за всяка обособена позиция през последните пет години, считано от датата на подаване на офертата, следва да са изпълнили минимум една дейност по проектиране, идентична или сходна с предмета и обема на съответната обособена позиция. Като сходна е определена дейност по изготвяне на инвестиционен проект за ново строителство и/или преустройство, реконструкция или основен ремонт на съществуващи сгради трета категория по чл. 137, ал. 1, т. 3, б. „в“ ЗУТ, включително мерки за енергийна ефективност. Предвидено е при подаване на офертата съответствието да се декларира в ЕЕДОП, а при сключване на договора избраният изпълнител да представи списък на сходните услуги с посочени стойности, дати и получатели, заедно с документи, доказващи извършването им.

По обособена позиция № 8 „Строител“ ООД е декларирало в представения след дадена по чл. 54, ал. 8 ППЗОП възможност нов ЕЕДОП опит от обект „Инвестиционен технически проект на жилищна сграда с ВиК отклонения, [улица], [населено място]“, трета категория, с посочени проектни части, мерки за енергийна ефективност, разгъната застроена площ 1908 кв. м, стойност 1 520 000 лв., период 26.01.2017 г. – 30.06.2019 г. и получател „Строител“ ООД. Комисията е приела декларираните данни и е допуснала участника до следващите етапи.

С писмо от 28.11.2022 г., след изтичане на срока по чл. 54, ал. 9 ППЗОП, участникът е представил

разрешение за строеж, акт образец № 15, автореференция и допълнителен ЕЕДОП. От протоколите на комисията не се установява тези документи да са били разгледани и възприети при постановяване на решението за класиране.

В резултат от процедурата са сключени: Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-17/16.03.2023 г. по обособена позиция № 4 с „Маридел 2012“ ЕООД на стойност 2 650 000 лв. без ДДС; Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-18/23.03.2023 г. по обособена позиция № 8 със „Строител“ ООД на стойност 1 758 149 лв. без ДДС; Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-20/03.04.2023 г. по обособена позиция № 6 с „Медия Интер Груп“ ЕООД на стойност 1 680 000 лв. без ДДС; Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-19/03.04.2023 г. по обособена позиция № 7 с ДЗЗД „Р. 2000“ на стойност 2 247 812 лв. без ДДС и Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-21/04.05.2023 г. по обособена позиция № 5 с ДЗЗД „Т. саниране“ на стойност 1 843 553 лв. без ДДС.

При сключването на договора по обособена позиция № 8 е представен списък на изпълнени строителни дейности, в който е включена сградата на [улица]. В представеното удостоверение, изходящо от „Строител“ ООД, е отразено, че дружеството в качеството си на възложител е изпълнило при обекта както проектирането чрез правоспособен проектантски екип, така и строителството. От акт образец № 15 се установява, че „Строител“ ООД е един от седемнадесетте възложители – собственици на терена и обектите в сградата, и е посочено като строител. Като проектант и лице, осъществявало авторски надзор, е посочено „Норд план“ ООД, въз основа на договор за авторски надзор, сключен със „Строител“ ООД през януари 2017 г. В акта са индивидуализирани водещият проектант и проектантите по отделните части, притежаващи пълна проектантска правоспособност, както и одобрените от [община] на 24.10.2016 г. инвестиционни проекти. Сред изброените строителни книжа е договорът за авторски надзор между „Строител“ ООД и „Норд план“ ООД, но не е посочен договор, по силата на който „Строител“ ООД да е поело и изпълнило спрямо останалите възложители или друг получател услугата по изготвяне на инвестиционния проект.

С писмо изх. № 99-00-6-897/05.03.2026 г. УО е уведомил МОН за започване на производството по чл. 73 ЗУСЕФСУ, изложил е двете констатации и е предоставил възможност за възражение. В срока по чл. 73, ал. 2 ЗУСЕФСУ МОН е представило възражение с номер в ИСУН BG16RFOP001-3.002-0004-C08-M302/19.03.2026 г., в което е изложило по същество поддържаните и пред съда доводи.

На 01.04.2026 г. е издадено оспореното Решение № РД-02-14-1227, с което на основание чл. 73, ал. 1 във вр. чл. 69, ал. 1 и чл. 70, ал. 1, т. 9 ЗУСЕФСУ на МОН е определена финансова корекция в размер на 10 % от допустимите разходи по Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-17/16.03.2023 г. за Обособена позиция № 4 с „Маридел 2012“ ЕООД, Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-21/04.05.2023 г. за Обособена позиция № 5 с ДЗЗД „Т. саниране“ и Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-19/03.04.2023 г. за Обособена позиция № 7 с ДЗЗД „Р. 2000“, 5 % от допустимите разходи по Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-20/03.04.2023 г. за Обособена позиция № 6 с „Медия Интер Груп“ ЕООД и 25 % от допустимите разходи по Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-18/23.03.2023 г. за Обособена позиция № 8 със „Строител“ ООД, за следните нарушения:

1. Нарушение на чл. 2, ал. 2, чл. 59, ал. 2 и ал. 6 във вр. с чл. 61, ал. 1, т. 2 ЗОП и чл. 6, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за задължително застраховане в проектирането и строителството;
2. Нарушение на чл. 112, ал. 2, т. 2 във вр. с чл. 107, т. 1 ЗОП.

По първата констатация административният орган е приел, че изискването при участие на обединение, което не е юридическо лице, всеки негов член, който ще изпълнява строителство, да

притежава валидна застраховка „Професионална отговорност“ за строежи трета категория, е ограничително. Според органа застраховката е достатъчно да се притежава от един от членовете на обединението, а останалите могат да увеличат застрахователното си покритие по реда на чл. 6, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за задължително застраховане в проектирането и строителството след възникване на необходимостта да изпълняват конкретния строеж. Изведен е извод за нарушение на чл. 2, ал. 2, чл. 59, ал. 2 и ал. 6 във връзка с чл. 61, ал. 1, т. 2 ЗОП и чл. 6, ал. 2 от посочената наредба.

Нарушението е квалифицирано като нередност по т. 11, б. „а“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности по договорите за обособени позиции № 4, № 5, № 7 и № 8, за които са подадени по една оферта, и по т. 11, б. „б“ от същото приложение по договора за обособена позиция № 6, за която са подадени две оферти. Определени са процентни показатели съответно 10 на сто и 5 на сто.

По втората констатация органът е приел, че при подписването на договора по обособена позиция № 8 определеният изпълнител „Строител“ ООД не е представил документи, доказващи съответствието му с критерия за изпълнена сходна дейност по проектиране. Посочено е, че удостоверението е издадено от самото дружество, а от акт образец № 15 и останалите строителни книжа се установява, че „Строител“ ООД е възложител и строител, докато проектант и лице, осъществявало авторски надзор, е „Норд план“ ООД. Прието е нарушение на чл. 112, ал. 2, т. 2 във връзка с чл. 107, т. 1 ЗОП, квалифицирано като нередност по т. 14 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата, с процентен показател 25 на сто.

При прилагане на правилото за некумулиране по чл. 7 от Наредбата органът е определил за договора по обособена позиция № 8 една финансова корекция от 25 на сто.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е от адресата на акта, чиято правна сфера е неблагоприятно засегната, в срока по чл. 149, ал. 1 АПК във връзка с чл. 73, ал. 4 ЗУСЕФСУ и срещу подлежащ на съдебен контрол индивидуален административен акт.

Разгледана по същество, жалбата е частично основателна.

Административният договор и проектът са по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014–2020 г. Съгласно § 70 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗУСЕФСУ, обнародван в ДВ, бр. 51 от 2022 г., до приключването на програмите за програмен период 2014–2020 г. изменените или отменените с този закон разпоредби на ЗУСЕФСУ запазват действието си по отношение на управлението на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове. Поради това законовите предпоставки за определяне на финансовата корекция се преценяват по ЗУСЕФСУ в редакцията му преди изменението от 2022 г.

Наредбата за посочване на нередности е изменена с Постановление № 248 на Министерския съвет от 05.07.2024 г. Съгласно § 13 от преходните разпоредби към постановлението за програмите от периода 2014–2020 г. се запазва действието на досегашната уредба, с изключение на § 8 и § 11, които се прилагат за производствата по определяне на финансови корекции, започнали след влизането му в сила. Настоящото производство е започнало с уведомлението от 05.03.2026 г. Ето защо конкретните видове нередности и процентните показатели се преценяват по Приложение № 1 към Наредбата в редакцията след изменението от 2024 г. В този смисъл е Решение № 9973/17.10.2025 г. по адм. дело № 7957/2025 г. на ВАС, VII отделение.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган. Съгласно чл. 9, ал. 5 ЗУСЕФСУ ръководител на управляващия орган е ръководителят на администрацията или организацията, в чиято структура се намира управляващият орган, или определено от него лице. Управляващият орган на ОПРР 2014–2020 г. е в структурата на Министерството на регионалното развитие и

благоустройството, а правомощието по чл. 73, ал. 1 ЗУСЕФСУ за определяне по основание и размер на финансовата корекция принадлежи на ръководителя на управляващия орган. Решението е подписано с квалифициран електронен подпис от Н. Н. в качеството му на министър на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на УО. Представената заповед за последващо делегиране на правомощия не засяга компетентността към момента на издаване на акта.

Актът е издаден в писмена форма и съдържа фактическите и правните основания по чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. В него са възпроизведени условията на поръчката, релевантните документи и възраженията на бенефициера, посочени са нарушените разпоредби, квалификацията по Приложение № 1 и процентните показатели. Погрешното посочване в един пасаж, че процедурата е открита с решение на министъра на здравеопазването, е очевидна техническа грешка. Поръчката е еднозначно индивидуализирана чрез предмета, регистрационния номер, електронната преписка, обособените позиции и договорите, а страните не спорят за това коя процедура е проверена. Грешката не е повлияла върху волята на органа и не е ограничила защитата на адресата.

Неоснователен е и доводът за пълна неяснота на основата на корекцията. Макар в диспозитива да са употребени няколко близки изрази, от решението и формата за изчисление, представляваща част от преписката и фактическата основа на акта, се установяват както верифицираните допустими разходи по всеки договор, така и приложените проценти и крайният размер. Разграничени са договорната стойност, средствата от ЕСИФ и реално отчетените и допустими за верифициране разходи.

При издаването на решението не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. МОН е било уведомено с писмо от 05.03.2026 г. за естеството на двете констатации, нарушените разпоредби и предлаганите процентни показатели, предоставен му е срокът по чл. 73, ал. 2 ЗУСЕФСУ и е представило подробно възражение. В решението възраженията са възпроизведени и са изложени съображения защо не се приемат. Обстоятелството, че органът не е възприел тълкуването на бенефициера, не е равнозначно на липса на обсъждане. Правото на участие и защита е осигурено.

Съгласно чл. 170, ал. 1 АПК административният орган носи доказателствената тежест да установи фактическите основания на акта и изпълнението на законовите изисквания при издаването му. Материалната законосъобразност на всяка от приетите нередности следва да бъде проверена самостоятелно.

По нарушението на чл. 2, ал. 2, чл. 59, ал. 2 и ал. 6 във връзка с чл. 61, ал. 1, т. 2 ЗОП и чл. 6, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за задължително застраховане в проектирането и строителството:

Съгласно раздел III.1.2 от обявлението и т. 4.1.2, част III, раздел втори от документацията участниците трябва да имат сключена валидна застраховка „Професионална отговорност в строителството“ за строежи трета категория по чл. 5, ал. 2, т. 3 от Наредбата за условията и реда за задължително застраховане в проектирането и строителството или еквивалентна застраховка за чуждестранните участници, с минимален праг на застрахователната сума, съответстващ на групата и категорията на строежа – предмет на поръчката.

Възложителят е уточнил, че при участие на обединение, което не е юридическо лице, съответствието с критерия се доказва от всеки член на обединението, който ще изпълнява строителство, съобразно разпределението на дейностите, предвидено в договора за създаване на обединението.

Административният орган е приел, че условието необосновано ограничава участието на

обединения. Позовал се е на чл. 3, ал. 3 ЗКС, съгласно който е достатъчно поне един участник в обединението да е вписан в Централния професионален регистър на строителя, както и на възможността по чл. 6, ал. 2 от наредбата за последващо увеличаване на минималната застрахователна сума. Обосновал е извод, че изискването към всеки член, който ще изпълнява строителство, надхвърля необходимото и може да възпрепятства участието на икономически оператори.

Констатираното нарушение е квалифицирано като нередност по т. 11, б. „а“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата по обособени позиции № 4, № 5, № 7 и № 8 и по т. 11, б. „б“ от същото приложение по обособена позиция № 6.

Тези изводи са неправилни.

Съгласно приложимата към откриването на процедурата редакция на чл. 59, ал. 6 ЗОП при участие на обединения, които не са юридически лица, съответствието с критериите за подбор се доказва от обединението участник, а не от всяко от лицата, включени в него, с изключение на съответна регистрация, представяне на сертификат или друго условие, необходимо за изпълнение на поръчката съгласно изискванията на нормативен или административен акт и съобразно разпределението на участието на лицата при изпълнение на дейностите, предвидено в договора за създаване на обединението.

Член 61, ал. 1, т. 2 ЗОП допуска възложителят да изисква от участниците да имат застраховка „Професионална отговорност“, когато такова изискване произтича от нормативен акт. Съгласно чл. 171, ал. 1 ЗУТ проектантът, лицето, упражняващо технически контрол по част „Конструктивна“, консултантът, строителят и лицето, упражняващо строителен надзор застраховат професионалната си отговорност за вреди, причинени на други участници в строителството и/или на трети лица вследствие на неправомерни действия или бездействия при или по повод изпълнение на задълженията им. По чл. 2, ал. 1, т. 3 от наредбата задължени са строителите за цялостното изпълнение на строителството или на отделни строителни и монтажни работи, а чл. 5, ал. 2 определя минималните застрахователни суми според категорията на строежа. Процесното условие не изисква застраховката от всеки член на обединението без оглед на разпределението. То изрично я изисква от членовете, които ще изпълняват строителство. Именно за тях застраховането е нормативно необходимо условие за изпълнение на възложените дейности. Следователно условието съответства на изключението по чл. 59, ал. 6 ЗОП и е съобразено с разпределението на дейностите в обединението.

Позоваването на чл. 3, ал. 3 ЗКС не води до различен извод. Тази разпоредба допуска при обединение поне един от участниците да е вписан в ЦПРС, но по силата на ал. 4 участието в обединението не поражда право на невписаните лица самостоятелно да изпълняват строежи или отделни СМР, за които вписването е задължително. Регистрацията по ЗКС и задължителната застраховка по чл. 171 ЗУТ са различни нормативни изисквания. Първото не изключва второто и не превръща застраховката на един член на обединението в покритие на самостоятелната професионална отговорност на останалите членове, които също ще действат като строители.

Неоснователно органът извежда ограничителния характер и от чл. 6, ал. 2 от наредбата. Съгласно тази разпоредба, ако след сключването на застраховката застрахованото лице започне да осъществява дейност, свързана с категория строежи, за която са предвидени по-високи минимални застрахователни суми, сумите се увеличават в 30-дневен срок след промяната. Нормата се намира в систематична връзка с ал. 1, уреждаща случая, при който при сключване на застраховката категорията на бъдещите строежи не може да бъде определена. Тя не установява общо право на участник да декларира съответствие с предварително известна категория без да разполага с изискуемото покритие към релевантния момент. В процесната поръчка третата

категория на строежите е била предварително определена. В този смисъл Решение № 6096/17.05.2024 г. по адм. дело № 11699/2023 г. на ВАС, VII отделение, постановено по спор за сходно условие.

Следователно възложителят не е нарушил чл. 2, ал. 2, чл. 59, ал. 2 и ал. 6 във връзка с чл. 61, ал. 1, т. 2 ЗОП. При липса на нарушение липсва първият елемент от определението за нередност.

По нарушението на чл. 112, ал. 2, т. 2 във връзка с чл. 107, т. 1 ЗОП:

Съгласно раздел III.1.3 от обявлението участниците за всяка обособена позиция трябва да са изпълнили през последните пет години минимум една дейност по проектиране, идентична или сходна с предмета и обема на съответната позиция. Като сходна е определена дейност по изготвяне на инвестиционен проект за ново строителство и/или преустройство, реконструкция или основен ремонт на съществуващи сгради трета категория по чл. 137, ал. 1, т. 3, б. „в“ ЗУТ, включително мерки за енергийна ефективност.

В ЕЕДОП „Строител“ ООД е посочило като сходна дейност инвестиционния технически проект за жилищна сграда с ВиК отклонения на [улица] [населено място]. При сключването на договора е представило списък, в който обектът е включен сред изпълнените строителни дейности, и удостоверение, издадено от самото дружество, че в качеството си на възложител е изпълнило проектирането чрез правоспособен проектантски екип.

Административният орган е установил, че акт образец № 15 посочва „Строител“ ООД като един от възложителите и като строител, а „Норд план“ ООД като проектант и лице, осъществявало авторски надзор чрез индивидуализиран проектантски екип. Приел е, че не е представен документ, от който да се установява „Строител“ ООД да е изпълнило сходната услуга по изготвяне на инвестиционен проект, поради което при подписването на договора участникът не е доказал съответствието си с критерия за подбор.

Констатираното нарушение е квалифицирано като нередност по т. 14 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата.

Тези изводи са правилни.

По второто установено нарушение спорът е дали преди сключването на договора по обособена позиция № 8 определеният изпълнител е доказал съответствието си с критерия за опит в проектирането. Съгласно приложимата редакция на чл. 112, ал. 1, т. 2 ЗОП възложителят сключва писмен договор с определения изпълнител, при условие че при подписването му той представи документи за съответствието с поставените критерии за подбор, включително за третите лица и подизпълнителите, ако има такива. По чл. 112, ал. 2, т. 2 ЗОП възложителят не сключва договор, когато класираният на първо място участник не изпълни някое от условията по ал. 1, а чл. 107, т. 1 ЗОП изисква отстраняване на участник, който не отговаря на поставените критерии за подбор.

За доказване на сходните услуги чл. 64, ал. 1, т. 2 ЗОП изисква списък на услугите с посочване на стойностите, датите и получателите, заедно с документи, доказващи извършената услуга. Действително законът не определя изчерпателно вида на придружаващия документ. Това обаче не премахва изискването документите, преценени в съвкупност, да удостоверяват именно опита на участника, а не само съществуването и въвеждането в експлоатация на обекта.

В случая критерият не се изчерпва с опит в строителство. Изискана е отделна дейност по изготвяне на инвестиционен проект. В представения при сключване на договора списък „Строител“ ООД е включило обекта на [улица] сред изпълнените строителни дейности. Единственият документ, в който дружеството е посочено като изпълнител и на проектирането, е издаденото от самото него удостоверение. То не се подкрепя от останалите строителни книжа. Напротив, акт образец № 15 разграничава участниците в строителството: „Строител“ ООД е един от възложителите и е строител, а „Норд план“ ООД е проектант и лице, осъществявало авторски

надзор чрез изрично индивидуализиран правоспособен екип. Посоченият договор между двете дружества е за авторски надзор. Не е представен договор или друг документ, от който да се установява, че „Строител“ ООД е поело към получател изпълнението на услугата по изготвяне на инвестиционния проект и е носило договорната отговорност за нея. Фактът, че дружеството е един от възложителите на частен инвестиционен проект и е възложило авторския надзор на проектанта, не го превръща в изпълнител на проектирането.

Неоснователен е доводът, че ангажирането на правоспособни проектанți винаги позволява опитът им да се припише на лицето, което ги е наело. Разграничението между изпълнение на услуга чрез екип, за което икономическият оператор носи отговорност пред получателя, и ползване на услуга като възложител е съществено. В решение от 04.05.2017 г. по дело С-387/14, Esaprojekt, СЕС приема, че професионален опит, придобит в рамките на съвместно изпълнение, може да бъде отнесен към конкретния оператор само според действителното му участие в изпълнението. С още по-голямо основание самото качество на инвеститор и строител не доказва действително изпълнение на отделната проектантска услуга от същия оператор.

Разпоредбата на чл. 64, ал. 2 ЗОП не подкрепя тезата на жалбоподателя. Педвидената възможност възложителят да не приеме доказателство, произтичащо от лице с интерес, който може да води до облага, не превръща всяко изявление на заинтересованото лице в достатъчно доказателство, когато съдържанието му се опровергава или не се потвърждава от обективните документи. Оперативната преценка се упражнява в законовите граници и не освобождава възложителя от задължението по чл. 112, ал. 1, т. 2 ЗОП да разполага с документи, удостоверяващи съответствието.

Обстоятелството, че част от документите са представени с писмото от 28.11.2022 г. след срока по чл. 54, ал. 9 ППЗОП, не променя този извод. Органът е проверил и документите, налични към сключването на договора, а дори всички представени книжа да бъдат преценени в съвкупност, те удостоверяват изпълнено строителство от „Строител“ ООД и проектиране от „Норд план“ ООД, но не и собствен сходен опит на определения изпълнител в изготвянето на инвестиционен проект. Ето защо възложителят не е разполагал с доказателства за съответствие с критерия и е следвало да приложи забраната по чл. 112, ал. 2, т. 2 ЗОП.

Съгласно т. 14 от Приложение № 1 към Наредбата в приложимата редакция нередност е налице, когато критериите за подбор, основанията за отстраняване или други условия в документацията са неправилно приложени и в резултат е определен изпълнител, който не отговаря на критериите или за когото е налице основание за отстраняване. С изменението, обнародвано в ДВ, бр. 59 от 2024 г., изрично е добавена и хипотезата на нарушение на чл. 112, ал. 1 ЗОП, в резултат на което е сключен договор с участник, който не отговаря на критериите за подбор или на други условия на обявената поръчка.

Нарушението правилно е квалифицирано по т. 14 от Приложение № 1 в приложимата след изменението от 2024 г. редакция. Представените доказателства не удостоверяват единствената сходна проектантска дейност, посочена от „Строител“ ООД. След като друг сходен обект не е посочен, участникът не е доказал съответствието си с критерия за подбор. Налице е основание за отстраняване по чл. 107, т. 1 ЗОП, а сключването на договора е в нарушение на чл. 112, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 2 ЗОП и попада в изрично добавената към т. 14 хипотеза.

Налице са и останалите елементи на нередността. Нарушението е извършено от МОН като бенефициер и възложител. То има поне потенциално финансово отражение, защото е довело до сключване на договор и верифициране на разходи в полза на участник, който не е доказал поставения критерий. Не може да се изключи възможността при законосъобразното прилагане на чл. 112 ЗОП договарят да не бъде сключен със същия изпълнител и разходите да не бъдат

начислени на бюджета на програмата. Това е достатъчно по смисъла на практиката на СЕС по дела C-465/10 и C-406/14.

Доводът, че по позиция № 8 е подадена една оферта, не отрича финансовото отражение. При втората констатация вредата не се извежда от намаляване на броя на офертите вследствие на ограничително условие, а от финансиране на договор, сключен при неизпълнение на императивната предпоставка по чл. 112, ал. 1, т. 2 ЗОП. Невъзможно е да се определи точно разликата между извършения разход и разхода при законосъобразно развитие на процедурата, поради което правилно е приложен пропорционалният метод.

За нередността по т. 14 е предвиден показател 25 на сто, когато е определен за изпълнител участник, който не отговаря на критериите за подбор. Корекцията е приложена върху реално верифицираните допустими разходи по договора с „Строител“ ООД.

В тази част актът съответства и на целта на закона. Финансовата корекция не е санкция, а мярка за възстановяване на положението, при което на бюджета на Съюза се отнасят само разходи, извършени в съответствие с приложимото право.

Предвид изложеното оспореното решение следва да бъде отменено в частта, с която са определени финансови корекции по договорите за обособени позиции № 4, № 5, № 6 и № 7, а жалбата следва да бъде отхвърлена в частта относно определената по договора за обособена позиция № 8 финансова корекция в размер на 25 %. Липсата на първата нередност не се отразява върху законосъобразността и размера на корекцията по обособена позиция № 8, която се основава на самостоятелно установеното нарушение по т. 14 и е определена по най-високия приложим показател при спазване на забраната за кумулиране. Констатацията за нередност има установително, а не самостоятелно разпоредително действие и не е отделен предмет на отмяна, в какъвто смисъл е Решение № 9973/17.10.2025 г. по адм. дело № 7957/2025 г. на ВАС, VII отделение.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 и ал. 3 АПК разноските следва да бъдат присъдени съразмерно с уважената и отхвърлената част от жалбата. МОН е заплатило държавна такса в размер на 869,20 евро. На основание чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ съдът определя юрисконсултско възнаграждение в размер на 70,00 евро, поради което общият размер на разноските на жалбоподателя е 939,20 евро. Съразмерно с уважената част от жалбата МРРБ следва да заплати на МОН 875,32 евро. На ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение, определено в размер на 70,00 евро, от което съразмерно с отхвърлената част от жалбата МОН следва да му заплати 4,76 евро.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № РД-02-14-1227/01.04.2026 г. на ръководителя на Управляващия орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014–2020 г. **В ЧАСТТА**, с която на Министерството на образованието и науката са определени финансови корекции: в размер на 10 % от допустимите разходи по Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-17/16.03.2023 г. с „Маридел 2012“ ЕООД по обособена позиция № 4; в размер на 10 % от допустимите разходи по Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-21/04.05.2023 г. с ДЗЗД „Т. саниране“ по обособена позиция № 5; в размер на 5 % от допустимите разходи по Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-20/03.04.2023 г. с „Медия Интер Груп“ ЕООД по обособена позиция № 6; и в размер на 10 % от допустимите разходи по Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-19/03.04.2023 г. с ДЗЗД „Р.

2000“ по обособена позиция № 7.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Министерството на образованието и науката срещу Решение № РД-02-14-1227/01.04.2026 г. на ръководителя на Управляващия орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014–2020 г. **В ЧАСТТА**, с която му е определена финансова корекция в размер на 25 % от допустимите разходи по Договор № BG16RFOP001-3.002-0004-C02-S-18/23.03.2023 г. със „Строител“ ООД по обособена позиция № 8.

ОСЪЖДА Министерството на регионалното развитие и благоустройството да заплати на Министерството на образованието и науката разноски по делото в размер на 875,32 евро (осемстотин седемдесет и пет евро и тридесет и два евроцента).

ОСЪЖДА Министерството на образованието и науката да заплати на Министерството на регионалното развитие и благоустройството разноски по делото в размер на 4,76 евро (четири евро и седемдесет и шест евроцента).

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: